

Bir Anket Üzerine Düşünceler..

Elektrik Mühendisliği Mecmuasının Eylül - Ekim 1959 sayısı üe birlikte matbu bir soru kartı okuyucularımıza gönderilmiş ve mecmuanın hal ve geleceğini ilgilendiren bazı sorular sorulmuştu.

Aradan geçen müddeti anketin sonunun alınması için yeter saydığımızdan neticeleri burada kaydetmek ve bunlar üzerinde biraz durmayı faydalı sayıyoruz.

Mecmua ile ilgili bu ankete cevap vermek zahmetine sadece 52 okuyucu katlanmıştır. Oda ile ilgili faaliyetlerin hepsinde görülen karakteristik ilgisizlik burada da kendini göstermiş ve muntazaman mecmua gönderilen adresi bilinen 800 küsur azadan sadece 52 si cevap vermek külfetini yüklenmişlerdir. Kendilerine burada teşekkürü bir borç biliriz.

Alınan neticelere gelince, 50 kişinin mecmuayı okuduğu, 2 kişinin okumadığı, 31 kişinin mecmuayı beğendiği, 11 kişinin beğenmediği, ankete katılan 10 kişinin mecmuayı beğenme konusunda çekimser kaldığı, 12 kişinin mecmuaya yazı gönderdiği, 40 kişinin de göndermediği yapılan tasnif* neticesi anlaşılmıştır.

Mecmuada aranan konuların tasnifine gelince, bunun için aşağıdaki cetveli tanzim ettik.

	<u>Okuyan</u>	<u>Okumayan</u>
1 — Teknik telif yazı	41	11
2 — Teknik tercüme yazı	41	11
3 — Tarife, mevzuat ve idarî yazılar	26	26
4 — Tesisleri tanıtma	39	13
5 — Birlik ve Oda ile ilgilid yazılar	35	17
6 — Teknik haberler	44	8
7 — Sosyal yazılar	26	26

Bu duruma göre, ankete iştirak edenler arasında, tarife, mevzuat ve idarî yazılarla sosyal yazılar hariç, diğer konuların okuyanlar tarafından hüsnükabul gördüğü neticesine varılmaktadır. Yüzde elli oy topladıklarından ötürü bu iki konuya mecmuada yer vermek mümkün değildir.

Ankete katılma nisbetinin çok düşük olması ve oyların dağılması sebebiyle en fazla beğenilen yazıyı tesbit etmek oldukça zor olmakla beraber, birinciliği «Millî Ekonomide Plân Meselesi» (Sayı: 33-34) ve ikinciliği de Dr. Mortlock'un Elektrik İşleri Etüd İdaresinde vermiş olduğu konfefsansın metni olan «Çok Yüksek Gerüimde Enerji Nakli» (Sayı 33 - 34) adlı yazıların kazandığını söyleyebiliriz.

Anketin son kısmında bulunan üçüncü soruya oldukça çeşitli cevaplar verilmiş bulunmaktadır. Dilekler faslı diyebileceğimiz bu cevapların içinden en ilgi çekici bulduklarımın burada kaydetmek istiyoruz.

Bu dilekleri aşağıdaki üç ana kısımda grupladık.

I. Mecmuanın Tertip ve baskısı ile ilgili dilekler:

- Mecmua daha iyi tertiplenmeli, iyi kalitede kâğıda hatasız bir şekilde basılmalıdır.
- Şekil ve fotoğrafların daha net ve okunaklı bir şekilde basılması temin edilmelidir.
- Şekiller daha itinalı çizilmelidir.
- Kapağın resimli olarak tertibi tercihe şayandır.
- Elektrik malzemesine ait resimli ilân-lara mecmuanın tertibinde yer verilmelidir.

II. Mecmuanın muhteviyatı:

- Zamanımızın yenilikleri mecmuaya konu olarak alınmalıdır.
- Yerli ve yabancı elektrik sanayiine ait önemli haber ve hâdiselere ait özetler ve teknik haberler tercihan verilmelidir.
- Yabancı meslekî mecmualardan daha çok miktarda tercüme yayınlanmalıdır.
- Yabancı dillerdeki meslekî yayınlara daha çok önem verilmeli, meslekî mecmua ve kitaplara dair bilgi verilmelidir.
- Teknik terimler tesbit edilmeli ve mecmuada yayınlanacak yazıların dil yeknesaklığı temin edilmelidir. Ayrıca bir teknik lügat hazırlanmalıdır.

f) İller Bankası'nın terroo ve hidro enerji işlerine ait ihale ilânlarının mecmuada yayınlanması temin edilmelidir.

III. Mecmuanın dağıtımı:

a) Mecmua her ay yayınlanmalıdır. (Maddî ve teknik sebeplerle şimdilik iki ayda bir çift sayılar halinde yayınlanmaktadır).

b) Mecmua muntazaman yayınlanmalıdır.

c) Mecmua gecikmeden okuyucularına gönderilmelidir.

d) Mecmua dışarıda da satılmalı, arzu edenler bedeli mukabilinde istedikleri sayıyı satın alabilmelidirler.

Yukarıda sıralanan bu talep ve dileklerin mecmuayı yönetenlere yol göstereceği, onların çalışmalarına ışık tutacağı aşikârdır. Ancak ,bu taleplerden bir kısmının Oda'nın maddî imkânları ile bağlı olduğu, reklâm ve ilân gibi hususların ise bunları verecek Müessese ve Firmaların arzusuna bağlı olduğunu burada belirtmek isteriz.

Son olarak,, mecmuanın iyi yolda olduğunu, daha da gelişeceğini yazmak suretiyle çalışanları teşvik eden okuyucularımıza da teşekkür etmek isteriz.

Elektrik Enerjisinin Kullanılmasında Rasyonalizasyon

Yazan:
Korkut ÖNGÜN
Y. Müh. - E. I. E.

Avrupa ekonomik komisyonu elektrik enerjisi komitesinin yayınlarından kısalttığımız bu yazıda Avrupa memleketlerinde elektrik enerjisinin kullanılmasının rasyonalizasyonunda ne gibi tedbir ve usullere başvurulduğu incelenmektedir. Memleketimizde bu hususta ciddi bir çalışma yapılmamakta olması dolayısıyla, konunun ilgi çekeceğini sanıyoruz.

Elektrik enerjisinin kullanılmasındaki rasyonalizasyonun üç yönü vardır.

1 — Elektrik enerjisi üretiminin rasyonalizasyonu;

2 — Elektrik enerjisinin, nakil ve dağıtılmasının rasyonalizasyonu;

3 — Son kullanıcı tarafından elektrik enerjisinin kullanılmasının rasyonlaizasyonu.

Elektrik enerjisi üretiminin rasyonalizasyonu:

Elektrik enerjisi üretiminin rasyonalizasyonu, ilkel enerji şekillerini en az maliyetle ve en fazla verimli olacak bir şekilde elektrik enerjisi haline çevirmektir. Yük değişmelerinin bilhassa termik enerji santrallarında verim üzerinde kötü tesirleri olduğundan; yük eğrilerini düzeltme yollarını aramak da üretimin rasyonalizasyonudur. Her iki enerji

şekline de ihtiyaç olduğu yerlerde, elektrik enerjisi ile ısıyı ortaklama kullanmalıdır.

Oto prodüktör sanayi müesseseleri tarafından üretilen enerjinin verimi de üretimin rasyonalizasyonu problemleri arasına girer.

Elektrik enerjisinin nakil ve dağıtılmasının rasyonalizasyonu :

Elektrik enerjisinin dağıtılması sırasındaki kayıplar, iletkenlerdeki elektrik akımının karesi ile orantılıdır. Bu itibarla enerji naklinde rasyonalizasyonun amacı elektrik akımını en küçük değerde tutabilmek üzere çok yüksek gerilimli ve kifayetli enerji nakil hatları ile ve dikkatli bir şekilde enerjiyi dağıtmaktır. Elektrik akımı güç faktörüne bağlı olduğuna göre, bu faktörü bire en yakın bir değere yükseltmeye çalışmalıdır. Hat kayıpları yük faktörüne de bağlı olduğuna göre, yük eğrilerini düzeltmek de verimli bir şekilde enerji naklinin icaplandıdır.

Elektrik enerjisinin kullanılmasının rasyonalizasyonu :

Elektrik enerjisinin kullanılmasının rasyonalizasyonu en verimli elektrik makina ve cihazlarının en verimli bir şekilde kullanılması demektir.